Tri dcéry mi pomáhajú prekladať Šeptuchy

17.9.2026 - | Literárne informačné centrum

Krajina neznáma, no postavy dôverne známe.

Marie-Theres Cermann *je nemecká prekladateľka žijúca v Lipsku. Vyštudovala prekladateľstvo a venuje sa odborným aj literárnym prekladom. Do nemčiny prekladá okrem odborných textov aj súčasnú slovenskú literatúru, spolupracuje so slovensko-česko-nemeckým online magazínom JÁDU Goetheho inštitútu i s ďalšími literárnymi magazínmi a občianskymi združeniami, ktoré sa zaoberajú umeleckým prekladom.*

Ako sa prekladá spletitý svet podlaských žien i mužov uprostred štiavnických tajchov? Pre nemeckú prekladateľku Marie-Theres Cermann je pobyt v rezidencii Trojica AIR šancou nahliadnuť do magického realizmu Aleny Sabuchovej, pričom do hláv sedemnásťročných hrdiniek jej pomáhajú preniknúť vlastné dospievajúce dcéry.

Štiavnické noviny pravidelne prinášajú rozhovory s rezidentmi a rezidentkami Trojica AIR, vďaka čomu sa obyvatelia a obyvateľky mesta dozvedajú o ľuďoch, ktorí svojím pobytom obohacujú jeho kultúrne dianie. Za tieto rozhovory ďakujeme Michalovi Krížovi, ktorý aj tentoraz položil rezidentke tri otázky. Ak vás jej skúsenosť zaujme, odporúčame pozrieť si aj záznam zo živej debaty, ktorá sa uskutočnila 8.9.2026 v Art Cafe Banská Štiavnica. Marie-Theres Cermann v nej diskutovala spolu s Alenou Sabuchovou a rozhovor moderoval Dado Nagy. Záznam nájdete 17.9. v premiére od 11:00 na našom YouTube kanáli TU:

1. Ako sa Vám pracuje na preklade prózy počas pobytu TROJICA AIR, čo je na preklade najťažšie a čím Vás táto práca napĺňa?

M.-T. C.: Práca na románe Šeptuchy napreduje dobre, myslím si, že mesto Banská Štiavnica je dobré miesto na prekladanie takýchto trochu magických tém. Mestečko ponúka po práci rozmanitosť a prírodu. Dnes by som chcela prvýkrát vidieť Tajchy a ísť sa tam prejsť alebo aj okúpať. Najťažšie na tomto preklade je, že sa neodohráva na Slovensku, ale v regióne Podlasie, na hranici medzi Poľskom a Bieloruskom, a že sa v knihe vyskytuje pomerne veľa výrazov z tamojšieho regiónu, napríklad *ogolniak, pierogi, wiatrak, Kupak*. Veľmi dobre však spolupracujem s Alenou Sabuchovou, ktorú môžem kedykoľvek osloviť, ak mám problém. Zároveň však musím premýšľať, čo urobím s týmito výrazmi v nemčine. Najviac ma bavia dialógy medzi oboma hlavnými protagonistkami, ktoré majú 17-18 rokov a práve maturujú. Mám tri dcéry približne v tomto veku a viem sa do oboch dobre vžiť.

2. Čo je pre Vás inšpirujúce pri výbere jednotlivých autorov a ich diel?

M.-T. C.: Snažím sa aspoň raz do roka prísť na Slovensko a potom rada chodím do kníhkupectiev a kupujem knihy. Pritom sa orientujem jednak podľa ocenených kníh alebo podľa odporúčaní kolegýň a kolegov zo Slovenska, zo Slovenského literárneho centra, alebo si kupujem knihy od spisovateliek a spisovateľov, ktorých som už prekladala. Napríklad Ivana Gibová alebo Nicol Hochholczerová, Balla a ďalší. Keď sa mi kniha páči - dej, štýl atď. - premýšľam, či by mohla zaujímať aj čitateľky a čitateľov v Nemecku. Následne napíšem krátku prezentáciu knihy a niekedy aj preložím ukážku, aby som ju mohla ponúknuť vydavateľstvám v Nemecku. Knihy ma inšpirujú vtedy, keď sa ma dotkne príbeh alebo témy v nich, keď je o niečom napísané nezvyčajným spôsobom, aký som dovtedy na danú tému nečítala.

3. Na prekladateľskej rezidencii v Banskej Štiavnici ste po prvýkrát? Ako na vás pôsobí mesto, čo všetko ste stihli objaviť a aké sú podmienky na prácu?

M.-T. C.: Som tu na rezidencii prvýkrát, no po maturite som už rok žila na Slovensku a absolvovala som dobrovoľnícky sociálny rok. V Banskej Štiavnici som toho už dosť videla. Samozrejme krásne centrum mesta a malé uličky a domčeky na svahoch. Bola som v Starom zámku, na Kalvárii, v KC Eleuzíne na koncerte a tiež v amfiteátri na koncerte skupiny *Para*, ktorú poznám z Bratislavy. Mesto na mňa pôsobí veľmi živo, je tu pomerne veľa turistov a veľa podujatí. Napriek tomu je byt v areáli mestskej knižnice veľmi tichý a dá sa tam výborne pracovať – a čo oceňujem najmä: aj v horúcich dňoch je tam príjemne chladno.

Marie-Theres Cermann *je nemecká prekladateľka žijúca v Lipsku. Vyštudovala prekladateľstvo a venuje sa odborným aj literárnym prekladom. Do nemčiny prekladá okrem odborných textov aj súčasnú slovenskú literatúru, spolupracuje so slovensko-česko-nemeckým online magazínom JÁDU Goetheho inštitútu i s ďalšími literárnymi magazínmi a občianskymi združeniami, ktoré sa zaoberajú umeleckým prekladom.*

Ako sa prekladá spletitý svet podlaských žien i mužov uprostred štiavnických tajchov? Pre nemeckú prekladateľku Marie-Theres Cermann je pobyt v rezidencii Trojica AIR šancou nahliadnuť do magického realizmu Aleny Sabuchovej, pričom do hláv sedemnásťročných hrdiniek jej pomáhajú preniknúť vlastné dospievajúce dcéry.

Štiavnické noviny pravidelne prinášajú rozhovory s rezidentmi a rezidentkami Trojica AIR, vďaka čomu sa obyvatelia a obyvateľky mesta dozvedajú o ľuďoch, ktorí svojím pobytom obohacujú jeho kultúrne dianie. Za tieto rozhovory ďakujeme Michalovi Krížovi, ktorý aj tentoraz položil rezidentke tri otázky. Ak vás jej skúsenosť zaujme, odporúčame pozrieť si aj záznam zo živej debaty, ktorá sa uskutočnila 8.9.2026 v Art Cafe Banská Štiavnica. Marie-Theres Cermann v nej diskutovala spolu s Alenou Sabuchovou a rozhovor moderoval Dado Nagy. Záznam nájdete 17.9. v premiére od 11:00 na našom YouTube kanáli TU:

1. Ako sa Vám pracuje na preklade prózy počas pobytu TROJICA AIR, čo je na preklade najťažšie a čím Vás táto práca napĺňa?

M.-T. C.: Práca na románe Šeptuchy napreduje dobre, myslím si, že mesto Banská Štiavnica je dobré miesto na prekladanie takýchto trochu magických tém. Mestečko ponúka po práci rozmanitosť a prírodu. Dnes by som chcela prvýkrát vidieť Tajchy a ísť sa tam prejsť alebo aj okúpať. Najťažšie na tomto preklade je, že sa neodohráva na Slovensku, ale v regióne Podlasie, na hranici medzi Poľskom a Bieloruskom, a že sa v knihe vyskytuje pomerne veľa výrazov z tamojšieho regiónu, napríklad *ogolniak, pierogi, wiatrak*, *Kupak*. Veľmi dobre však spolupracujem s Alenou Sabuchovou, ktorú môžem kedykoľvek osloviť, ak mám problém. Zároveň však musím premýšľať, čo urobím s týmito výrazmi v nemčine. Najviac ma bavia dialógy medzi oboma hlavnými protagonistkami, ktoré majú 17-18 rokov a práve maturujú. Mám tri dcéry približne v tomto veku a viem sa do oboch dobre vžiť.

2. Čo je pre Vás inšpirujúce pri výbere jednotlivých autorov a ich diel?

M.-T. C.: Snažím sa aspoň raz do roka prísť na Slovensko a potom rada chodím do kníhkupectiev a

kupujem knihy. Pritom sa orientujem jednak podľa ocenených kníh alebo podľa odporúčaní kolegýň a kolegov zo Slovenska, zo Slovenského literárneho centra, alebo si kupujem knihy od spisovateliek a spisovateľov, ktorých som už prekladala. Napríklad Ivana Gibová alebo Nicol Hochholczerová, Balla a ďalší. Keď sa mi kniha páči - dej, štýl atď. - premýšľam, či by mohla zaujímať aj čitateľky a čitateľov v Nemecku. Následne napíšem krátku prezentáciu knihy a niekedy aj preložím ukážku, aby som ju mohla ponúknuť vydavateľstvám v Nemecku. Knihy ma inšpirujú vtedy, keď sa ma dotkne príbeh alebo témy v nich, keď je o niečom napísané nezvyčajným spôsobom, aký som dovtedy na danú tému nečítala.

3. Na prekladateľskej rezidencii v Banskej Štiavnici ste po prvýkrát? Ako na vás pôsobí mesto, čo všetko ste stihli objaviť a aké sú podmienky na prácu?

M.-T. C.: Som tu na rezidencii prvýkrát, no po maturite som už rok žila na Slovensku a absolvovala som dobrovoľnícky sociálny rok. V Banskej Štiavnici som toho už dosť videla. Samozrejme krásne centrum mesta a malé uličky a domčeky na svahoch. Bola som v Starom zámku, na Kalvárii, v KC Eleuzíne na koncerte a tiež v amfiteátri na koncerte skupiny *Para*, ktorú poznám z Bratislavy. Mesto na mňa pôsobí veľmi živo, je tu pomerne veľa turistov a veľa podujatí. Napriek tomu je byt v areáli mestskej knižnice veľmi tichý a dá sa tam výborne pracovať – a čo oceňujem najmä: aj v horúcich dňoch je tam príjemne chladno.

https://www.litcentrum.sk/clanok/tri-dcery-mi-pomahaju-prekladat-septuchy